

Pirmą
kartą vienoje
ilustruotoje
knygoje – eilės
angliškai ir
lietuviškai!

revermore

EDGAR ALLAN POE

DIDYSIS ILIUSTRUOTAS POEZIJOS
RINKINYS

OBUOLYS

EDGAR ALLAN
POE

DIDYSIS ILIUSTRUOTAS POEZIJOS
RINKINYS

Iš anglų kalbos vertė
ALGIMANTAS ZEIKUS

nevermore

Turiny

Įvadas (INTRODUCTION)	8
Miegančioji (THE SLEEPER)	14
Anabel Li (ANNABEL LEE)	20
Elenai I (TO HELEN).	24
Elenai II (TO HELEN II)	26
Leonora (LENORE)	32
Elizabeta (ELIZABETH)	36
Eulialija (EULALIE – A SONG).	38
Oktavijai (TO OCTAVIA)	42
Margaritai (TO MARGARET)	44
Mis Luizai Olivijai Hanter (TO MISS LOUISE OLIVIA HUNTER).	46
Eni (FOR ANNIE).	48
M. L. S. (TO M. L. S.)	58
Skiriu – (TO –) <i>Ir šių eilučių autorius dar vakar...</i>	60
Valentino dienos proga (A VALENTINE TO)	64
Skiriu – (TO –) <i>Tie sapno sodai...</i>	66
Sonetas Zantei (SONNET – TO ZANTE).	68
Vestuvių baladė (BRIDAL BALLAD)	70
Upeliui (TO THE RIVER)	74
Daina (SONG).	76
Ekspromtas. Keitei Kerol (IMPROMPTU. TO KATE CAROL)	78

Mirusiųjų dvasios (SPIRITS OF THE DEAD)	80
Vakarė žvaigždė (EVENING STAR)	84
Imitacija (IMITATION)	86
Stansai (STANZAS)	88
Sapnai (DREAMS)	92
Sapnas (A DREAM)	96
Vaizduotės šalis (DREAM-LAND)	98
Sapnas sapne (A DREAM WITHIN A DREAM)	104
Pasakiška šalis (FAIRY LAND)	106
Pasakų šalis (FAIRY-LAND)	112
Vienišas (ALONE)	116
Isakui Lea (TO ISSAC LEA)	118
Akrostichas (AN ACROSTIC)	120
Paslaptingoji žvaigždė (MYSTERIOUS STAR!)	122
Laimingiausias diena (THE HAPPIEST DAY)	126
Sonetas apie tylą (SONNET-SILENCE)	130
Ežeras, kuris... (THE LAKE-TO-)	132
Eilutės Džo Lokui (LINES ON JOE LOCKE)	134
Skiriu F-S S. O-D (TO F-S S. O-D)	136
Skiriu F- (TO F-)	138
Izrafelis (IZRAFEL)	140
Rojuje esančiai (TO ONE IN PARADISE)	146
Kirminas nugalėtojas (THE CONQUEROR WORM)	150
Himnas (HYMN)	154
Mįslė (ENIGMA)	156
Serenada (SERENADE)	158
Sonetas mokslui (SONNET-TO SCIENCE)	160

Varnas (THE RAVEN)	162
Ulalumė (ULALUME – A BALLAD)	200
Enigma (AN ENIGMA)	210
Eilėraštis apie alų (LAINS ON ALE)	212
Epigrama Wall Streetui (EPIGRAM FOR WALL STREET)	214
<i>O, tempora! O, mores!</i>	216
Motinai (TO MY MOTHER)	224
Eldoradas (ELDORADO)	226
Nerimo slėnis (THE VALLEY OF UNREST)	230
Vaiduoklių rūmai (THE HAUNTED PALACE)	234
Miestas jūroje (THE CITY IN THE SEA)	238
Peonas (A PAEAN)	242
Skambesiai (THE BELLS)	246
Varpai (THE BELLS)	256
Koliziejus (THE COLISEUM)	258
Aš žinau, kad nesulauksiu (DEEP IN EARTH)	262
Al Aaraafas (AL AARAAF)	264
Tamerlanas (TAMERLANE)	298
Romansas (ROMANCE)	316

Introduction (1829-1831)

Romance, who loves to nod and sing,
With drowsy head and folded wing,
Among the green leaves as they shake
Far down within some shadowy lake,
To me a painted paroquet
Hath been – a most familiar bird –
Taught me my alphabet to say –
To lisp my very earliest word
While in the wild-wood I did lie
A child – with a most knowing eye.

Succeeding years, too wild for song,
Then roll'd like tropic storms along,
Where, tho' the garish lights that fly
Dying along the troubled sky,
Lay bare, thro' vistas thunder-riven,
The blackness of the general Heaven,
That very blackness yet doth fling
Light on the lightning's silver wing.

For, being an idle boy lang syne,
Who read Anacreon, and drank wine,

Ivadas

Vedžiojos ji mane kadais
 Ūksmingo ežero krantais
 Kaip lapai rudenio marga
 Mielos vaikystės papūga –
 Romantika. Ir gyvenau
 Kartodamas sau jos žodžius –
 Žvelgiau į paslapčių gūdžius,
 Kuriuos giesmėj jos pažinau.

Paskui svajonę vydamies
 Lyg tropikų audra gaudi
 Praskriejo metai be prasmės –
 Nors siautulingi, bet tušti.
 Jei, būdavo, skliautai nušvis –
 Tuoj pat užgriūva debesis.
 Bet ir grūmodamas dangus
 Man siūsdavo vilties žaibus.

Dažnai svaigindavaus vynu,
 Žavėjaus Anakreontu –
 Tuo dainium meilės ir giedros.
 Beje, ir tramdomos aistros.

I early found Anacreon rhymes
 Were almost passionate sometimes –
 And by strange alchemy of brain
 His pleasures always turn'd to pain –

His naivete to wild desire –
 His wit to love – his wine to fire –
 And so, being young and dipt in folly
 I fell in love with melancholy,
 And used to throw my earthly rest
 And quiet all away in jest –
 I could not love except where Death
 Was mingling his with Beauty's breath –
 Or Hymen, Time, and Destiny
 Were stalking between her and me.

O, then the eternal Condor years
 So shook the very Heavens on high,
 With tumult as they thunder'd by;
 I had no time for idle cares,
 Thro' gazing on the unquiet sky!
 Or if an hour with calmer wing
 Its down did on my spirit fling,
 That little hour with lyre and rhyme
 To while away – forbidden thing!
 My heart half fear'd to be a crime
 Unless it trembled with the string.

Bet jo džiaugsmų pati pradžia
Tuo pat man virsdavo kančia:

Jo pokštai – meile, tik liūdna,
Jo vynas – žudančia liepsna.
Bet aš žiūrėjau pro pirštus
Į audrą žadančius skliautus,
Jaunystės klystkeliais slidžiais
Ėjau bedugnių pakraščiais,
Kur tarp savęs ir nekaltos
Tyrai pamilusios širdies –
Tarp meilės, laiko ir lemties –
Regėjau mirtį nuolatos.

Po to Kondoro metai klaikūs
Užgriuvo juodu debesim
Su žudančių žaibų ugnim,
Ir net mane išmokė laikas
Į viską žvelgt kitom akim.
Jei kartais sielvartui aprimus
Pajusdavau dar įkvėpimą,
Tai apimtas minties keistos
Kančios nepatikėjau rimui –
Maniau, kad bus nusikaltimas,

Jei lyros stygos neraudos.
O šiandien – šiandien visa tai –
Tik graudūs praeities aidai:
Ir mirksniai meilės nuostabios,

But now my soul hath too much room –
Gone are the glory and the gloom –
The black hath mellow'd into grey,
And all the fires are fading away.

My draught of passion hath been deep –
I revell'd, and I now would sleep –
And after-drunkenness of soul
Succeeds the glories of the bowl –
An idle longing night and day
To dream my very life away.

But dreams – of those who dream as I,
Aspiringly, are damned, and die:
Yet should I swear I mean alone,
By notes so very shrilly blown,

To break upon Time's monotone,
While yet my vapid joy and grief
Are tintless of the yellow leaf –
Why not an imp the greybeard hath,
Will shake his shadow in my path –
And even the greybeard will o'erlook
Connivingly my dreaming-book.

Ir naktys širdgėlos kraupios.
Aistrų taurė jau išgerta
Lig dugno... Viskas praeitis:
Svajonės, meilė ir viltis.
Ir rankoje taurė kita,
Kurioj vienvė skandinu –
Užlieju tuštumą vynu.

Žinau, kur veda visa tai,
Bet štai imi ir sumąstai
Jau be vilties ir nevilties
Per monotoniją buities
Nudriekt šešėlius praeities,
Kaip lapai krintantys graudžius,
Bet šiandien niekam neskaudžius.
Gal ir jauni susivilios
Pažvelgt į gūdį jų tylas,
Na, o pražildytas būtis
Gal ras čia ir savęs paties.

Yra leidinių, kuriuose iš „Įvado“ pirmo ir ketvirto posmo suformuotas tekstas pateikiamas kaip atskiras eilėraštis, pavadintas „Romansas“ (Romance). Jį rasite šios knygos pabaigoje.

The Sleeper
(1831)

At midnight, in the month of June,
I stand beneath the mystic moon.
An opiate vapor, dewy, dim,
Exhales from out her golden rim,
And, softly dripping, drop by drop,
Upon the quiet mountain top,
Steals drowsily and musically
Into the universal valley.
The rosemary nods upon the grave;
The lily lolls upon the wave;
Wrapping the fog about its breast,
The ruin molders into rest;
Looking like Lethe, see! the lake
A conscious slumber seems to take,
And would not, for the world, awake.
All Beauty sleeps! – and lo! where lies
Irene, with her Destinies!

O, lady bright! can it be right –
This window open to the night?

Miegančioji

Nežemiškai slopi tylą,
 Jog net girdėti, kaip migla
 Iš slėnių pilnaties liūdną
 Lašnoja skambiai ant kalnų,
 Paskum, spindėdama žydrai,
 Lyg vasaros nakties kerai
 Užplunka miegančius klonius,
 Nužybsi per rozmarinus
 Kapų tyloj ant kauburių,
 Per lelijas tarp ajerų;
 Ties jau užžėlusiu taku
 Griuvėsiai dangstosi ūku.
 Bet rodosi, jog net matai,
 Kad ežeras ir jo krantai –
 Lyg snūdūs Letos atšvaitai.
 O Airin?! Airin jau tarp tų
 Būties būtosios atšvaitų.*

Kaip keista: jau gili naktis,
 O langas atdaras dar vis!

* Airin (Irene) – nekonkretizuotos simbolinis mylimosios vardas, reiškiantis taiką, ramybę.

The wanton airs, from the tree-top,
 Laughingly through the lattice drop –
 The bodiless airs, a wizard rout,
 Flit through thy chamber in and out,
 And wave the curtain canopy
 So fitfully – so fearfully –
 Above the closed and fringed lid
 'Neath which thy slumb'ring soul lies hid,
 That, o'er the floor and down the wall,
 Like ghosts the shadows rise and fall!
 Oh, lady dear, hast thou no fear?
 Why and what art thou dreaming here?
 Sure thou art come O'er far-off seas,
 A wonder to these garden trees!
 Strange is thy pallor! strange thy dress,
 Strange, above all, thy length of tress,
 And this all solemn silentness!

The lady sleeps! Oh, may her sleep,
 Which is enduring, so be deep!
 Heaven have her in its sacred keep!
 This chamber changed for one more holy,
 This bed for one more melancholy,
 I pray to God that she may lie
 For ever with unopened eye,
 While the pale sheeted ghosts go by!

My love, she sleeps! Oh, may her sleep
 As it is lasting, so be deep!

Vėjukščiai, žvalūs ir linksmi,
Po vidų vaikos šėldami;
Suvirpa baugiai ir keistai
Puošnaus baldakimo kutai
Virš Tavo karsto, na, o ta
Su vėjais šėlstanti svita
Gūdžių kaip šmėklos atšvaitų
Nuo sienų leidžias ant grindų.

Čia taip nyku, čia taip gūdu!
O Tu? Turbūt sapnuoji Tu,
Kaip iš toli, iš už būties
Grįžti į žydrį pilnaties
To sodo medžiams nelaukta,
Kaip įkapių šilkai balta,
Tyli, didinga ir keista.

Bet ledi miega! Jos naktis
Tyli kaip nebūties būtis.
Tegul jos nesudrumas trandis!
Tarp medžių šlamesio tylaus
Kripta jos palaikus priglaus –
Atvers jai geležies vartus,
Puošnios užuolaidos kraštus
Triumfuodama ir vėl praskleis –
Ir mylimąją įsileis
Tas kapas, vienišas, gūdus.
O juk kadais į tuos vartus
Svaidydavai akmenukus,

Soft may the worms about her creep!
Far in the forest, dim and old,
For her may some tall vault unfold –
Some vault that oft has flung its black
And winged panels fluttering back,
Triumphant, o'er the crested palls,
Of her grand family funerals –
Some sepulchre, remote, alone,
Against whose portal she hath thrown,
In childhood, many an idle stone –
Some tomb from out whose sounding door
She ne'er shall force an echo more,
Thrilling to think, poor child of sin!
It was the dead who groaned within.

Ir taip, kad gausdavo aidai.
Ir Tu tikėdavai šventai,
Jog tai – ne geležis skardi,
O raudant mirusius girdi.

Annabel Lee
(1849)

It was many and many a year ago,
 In a kingdom by the sea,
That a maiden there lived whom you may know
 By the name of Annabel Lee;
And this maiden she lived with no other thought
 Than to love and be loved by me.

I was a child and she was a child,
 In this kingdom by the sea;
But we loved with a love that was more than love –
 I and my Annabel Lee;
With a love that the winged seraphs of heaven
 Coveted her and me.

And this was the reason that, long ago,
 In this kingdom by the sea,
A wind blew out of a cloud, chilling
 My beautiful Annabel Lee;

Anabel Li*

Kitados, oi, seniai, be galo seniai,
Tolimoj pajūrio šaly
Nelauktai sutikau mergaitę, vardu
(Gal dar pamenat?) Anabel Li.
Pamilau ją, ir ji pamilo mane,
Ir ta meilė buvo gili.

Buvom mes lyg vaikai – laimingi, tyri:
Tolimoj pajūrio šaly
Meilė buvo šventa, ir daugiau nei šventa,
Ir gilesnė negu gili.
Bet pavydo akim ėmė žvelgt angelai
Į mane ir Anabel Li.

Ir mes tapom aukom pavydo baisaus:
Tolimoj pajūrio šaly
Šiaurės vėjas atskriejęs pašiausė marias
Ir sušaldė Anabel Li.

* Eilėraštis, Virginijos (žmonos) atminimui sukurtas, pirmą kartą buvo publikuotas poeto laidotuvių dieną.

So that her highborn kinsman came
And bore her away from me,
To shut her up in a sepulchre
In this kingdom by the sea.

The angels, not half so happy in heaven,
Went envying her and me –
Yes! – that was the reason (as all men know,
In this kingdom by the sea)
That the wind came out of the cloud by night,
Chilling and killing my Annabel Lee.

But our love it was stronger by far than the love
Of those who were older than we –
Of many far wiser than we –
And neither the angels in heaven above,
Nor the demons down under the sea,
Can ever dissever my soul from the soul
Of the beautiful Annabel Lee.

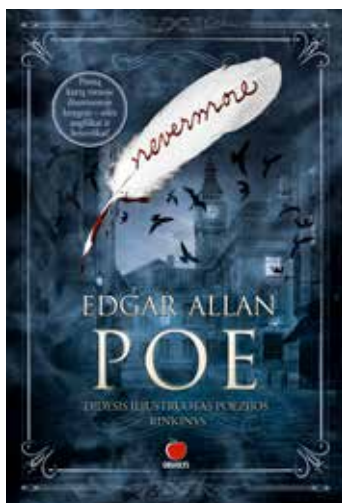
For the moon never beams without bringing me dreams
Of the beautiful Annabel Lee;
And the stars never rise but I feel the bright eyes
Of the beautiful Annabel Lee;
And so, all the night-tide, I lie down by the side
Of my darling – my darling – my life and my bride,
In the sepulchre there by the sea,
In her tomb by the sounding sea.

Buvo ji iš garsios, kilmingos šeimos,
 Tad gandas pasklido toli.
 Sarkofagas ją priglaudė kriptoj genties
 Tolimoj pajūrio šaly.

Pasirodo, net jie, net angelai,
 Pikto smurto griebtis galį,
 Sau geidė jos! (Taip kalba lig šiol
 Tolimoj pajūrio šaly.)
 Ir papūtė vėjas audringas, žvarbus
 Ir sustingdė Anabel Li.

Ją nužudė šiaurys, bet meilės šiaurys,
 Nors jaunos, nužudyt neįstengs,
 Nors ir stengsis, tikrai neįstengs.
 Marių demonai siaus, grėsmingai skraidys
 Angelai, tik paveiksluos mieli, –
 Mūsų sielų neperskirs, ir būsiu su ja,
 Su žaviaja Anabel Li.

Nes matau per naktis ne žvaigždes, o akis
 Mylimosios Anabel Li,
 Mėnesienoj sapne ji aplanko mane –
 Mylimoji Anabel Li;
 Taip sulaukę nakties širdimi prie širdies
 Mes užmingam karste, bet toli nuo mirties –
 Mūsų meilės svaigios šaly,
 Tolimoj pajūrio šaly.

**ĮSIGYKITE
KNYGĄ DABAR**

obuolys.lt